

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

11 सप्टेंबर 2023

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

G20 शिखर परिषदेच्या पहिल्या दिवसाची ठळक वैशिष्ट्ये

वसुधैव कुटुम्बकम्

ONE EARTH • ONE FAMILY • ONE FUTURE

- **आफ्रिकन युनियनला कायमस्वरूपी G20 सदस्यत्व दिले:** आफ्रिकन युनियनला G20 मध्ये कायमचे सदस्यत्व देण्यात आले, जे समावेशकतेच्या दिशेने एक महत्त्वपूर्ण पाऊल दर्शवते.
- **द्विपक्षीय चर्चा:** भारतीय पंतप्रधान मोदी आणि ब्रिटीश पंतप्रधान ऋषी सुनक यांच्यातील महत्त्वाच्या भेटीसह अनेक द्विपक्षीय चर्चा घडल्या, ज्याने राजनैतिक संबंधांना बळकटी दिली.
- **G20 नवी दिल्ली नेत्यांची घोषणा स्वीकारणे:** पंतप्रधान मोदींनी सामूहिक करार आणि वचनबद्धता दाखवून G20 नवी दिल्ली नेत्यांची घोषणा स्वीकारल्याची अभिमानाने घोषणा केली.
- **पोचपावती आणि कृतज्ञता:** पंतप्रधान मोदींनी G20 शेर्पा, मंत्री आणि अधिकाऱ्यांचे संयुक्त घोषणेला शक्य करण्यासाठी त्यांच्या अतुलनीय समर्पणाबद्दल कृतज्ञता व्यक्त केली.
- **इंडियाज प्रेसिडेन्सी वॉकिंग द टॉक:** अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी असे प्रतिपादन केले की भारताने आपल्या अध्यक्षपदाच्या कार्यकाळात आपली वचनबद्धता आणि कृती दाखवून दिली आणि मूर्त परिणामांवर जोर दिला.
- **रशिया-युक्रेन संघर्षाला संबोधित करणे:** या घोषणेने रशिया-युक्रेन संघर्षाला संबोधित केले, आजच्या जागतिक लँडस्केपमध्ये शांततेची निकड आणि पुरवठा साखळी, मॅक्रो-आर्थिक स्थिरता, चलनवाढ आणि आर्थिक वाढ यावर त्याचे हानिकारक परिणाम अधोरेखित केले.
- **ग्लोबल जैवइंधन अलायन्स लॉच:** पंतप्रधान मोदींनी ग्लोबल बायोफ्युएल अलायन्सची ओळख करून दिली, G20 राष्ट्रांना पेट्रोलसह इथेनॉलचे मिश्रण जागतिक 20% मानकापर्यंत नेण्यासाठी रॅली काढली.
- **भारत-मध्य-पूर्व-युरोप इकॉनॉमिक कॉरिडॉर:** नेत्यांनी भारत-मध्य-पूर्व-युरोप आर्थिक कॉरिडॉरचे उद्घाटन केले, एक विशाल रेल्वे आणि शिपिंग कनेक्टिव्हिटी प्रकल्प, सर्व क्षेत्रांमध्ये आर्थिक एकात्मतेला चालना देणारा.
- **यशस्वी वाटाघाटी आणि एकता:** ब्राझील, दक्षिण आफ्रिका आणि इंडोनेशिया सारख्या प्रमुख देशांच्या पाठिंब्याने भारताच्या नेतृत्वाखाली कठोर संघर्षपूर्ण वाटाघाटी, युक्रेन युद्धाशी संबंधित मतभेदांमधील शंका दूर करून, संयुक्त G20 जाहीरनाम्यात संपुष्टात आली.
- **WTO सुधारणांसाठी G20 वचनबद्धता:** G20 नेत्यांनी 2024 पर्यंत जागतिक व्यापार संघटना (WTO) विवाद निपटारा प्रणाली सुधारण्यासाठी आपली वचनबद्धता व्यक्त केली.
- **G20 लीडर्स डिनर:** राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी G20 नेत्यांसाठी भव्य डिनरचे आयोजन केले होते, ज्यामध्ये भारतीय पाक परंपरांचा वैविध्यपूर्ण समावेश होता.
- **शी जिनपिंग यांच्या अनुपस्थितीवर अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष बायडेन:** अमेरिकेचे अध्यक्ष जो बायडेन यांनी चीनचे अध्यक्ष शी जिनपिंग यांच्या अनुपस्थितीवर भाष्य केले आणि असे म्हटले की शिखर परिषद चांगलीच सुरू आहे.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

- **नालंदा युनिव्हर्सिटीचा वारसा:** रात्रीच्या जेवणातील ग्रीटिंग एरियामध्ये नालंदा युनिव्हर्सिटीचे अवशेष दाखवण्यात आले होते, जे भारताच्या समृद्ध शैक्षणिक वारशावर प्रकाश टाकत होते.
- **द्विपक्षीय चर्चा आणि बैठका:** पंतप्रधान मोदींनी इटलीचे पंतप्रधान जोर्जिया मेलोनी यांच्यासह अनेक नेत्यांशी द्विपक्षीय चर्चा केली.
- **ग्लोबल बायोफ्युएल अलायन्स लॉच:** भारताने ग्लोबल बायोफ्युएल अलायन्स लॉच केले, G20 राष्ट्रांना या उपक्रमात सामील होण्यासाठी आणि पेट्रोलसह इथेनॉलचे मिश्रण 20% पर्यंत वाढवण्याचे आवाहन केले.
- **भारत-मध्य पूर्व-युरोप इकॉनॉमिक कॉरिडॉर:** पीएम मोदींनी भारत-मध्य-पूर्व-युरोप इकॉनॉमिक कॉरिडॉरच्या महत्त्वावर भर दिला आणि शाश्वत विकासाच्या संभाव्यतेवर जोर दिला.
- **क्रॉस-बॉर्डर पेमेंट्ससाठी G20 वचनबद्धता:** G20 रोडमॅपच्या अनुषंगाने, G20 राष्ट्रे जलद, पारदर्शक आणि सर्वसमावेशक क्रॉस-बॉर्डर पेमेंटला प्रोत्साहन देण्यासाठी वचनबद्ध आहेत.
- **यूके-इंडिया एफटीए चर्चा:** भारत आणि यूकेने यूके-भारत मुक्त व्यापार करार (एफटीए) वितरीत करण्याच्या दिशेने त्यांच्या वाढत्या संबंधांवर आणि प्रगतीबद्दल चर्चा केली.
- **G20 पती-पत्नींनी भारतीय शेतीचे अन्वेषण केले:** G20 नेत्यांच्या जोडीदारांनी प्रदर्शने आणि फार्म-टू-फोर्क अनुभवांद्वारे भारताच्या कृषी पराक्रमाचा अनुभव घेतला.
- **G20 नेत्यांनी स्वच्छ ऊर्जेचा स्वीकार केला:** G20 देश अविरत कोळसा उर्जा कमी करण्यासाठी आणि अकार्यक्षम जीवाश्म इंधन सबसिडी दूर करण्यासाठी वचनबद्ध आहेत.
- **प्रादेशिक अखंडता आणि सार्वभौमत्व:** G20 घोषणेने सर्व राज्यांना प्रादेशिक अखंडता, सार्वभौमत्व आणि शांततापूर्ण संघर्ष निराकरणाची तत्त्वे कायम ठेवण्याचे आवाहन केले.
- **क्रिप्टो-मालमत्ता धोरणांसाठी ग्लोबल पुश:** क्रिप्टो-मालमत्तेवर स्पष्ट धोरणांसाठी जागतिक दबाव आहे, जी 20 राष्ट्रांमध्ये गती आणि एकमत होत आहे.
- **G20 ने युक्रेनमध्ये शांततेचे आवाहन केले:** G20 नवी दिल्लीच्या नेत्यांच्या घोषणेमध्ये शांततापूर्ण संघर्ष निराकरणाच्या महत्त्वावर आणि आजच्या युगात युद्धापासून परावृत्त होण्यावर भर देण्यात आला आहे.
- **भारताच्या G20 अध्यक्षपदाची उपलब्धी:** भारताचे G20 अध्यक्षपद महत्त्वाकांक्षी उपक्रम, हवामान वित्तपुरवठा आणि विविध आघाड्यांवर यशस्वी वाटाघाटींनी चिन्हांकित केले गेले.
- **शेअर बाजाराचे विक्रमी मूल्यमापन:** भारताची मजबूत आर्थिक वाढ आणि शेअर बाजारातील कामगिरीने G20 शिखर परिषदेत 2023 मध्ये लक्षणीय उपस्थितीसाठी स्टेज सेट केला.
- **G20 नवी दिल्ली नेत्यांच्या घोषणेचा अवलंब:** पंतप्रधान मोदींनी G20 नवी दिल्ली लीडर्स डिक्लेरेशन स्वीकारल्याची अधिकृतपणे घोषणा केली, जो पहिल्या दिवसाच्या यशस्वी निकालाचे संकेत देत आहे.

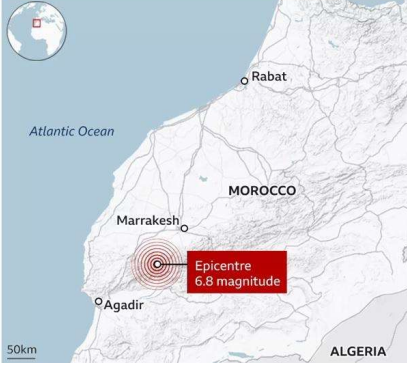

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

मोरोक्को मध्ये भूकंप

मूलभूत: भूकंपाबद्दल जाणून घ्या

संदर्भ

- मोरोक्कोमधील मॅराकेच आणि आसपासच्या प्रदेशात 6.8 रिश्टर स्केलचा शक्तिशाली भूकंप झाला.
- उत्तर आफ्रिकेतील 120 वर्षातील हा सर्वात मोठा भूकंप आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे

- सर्वाधिक प्रभावित प्रांत आणि शहरे ही अल हौझ प्रांत आणि तारौदंत, अगादीर, अल होसीमा (भूमध्य बंदर शहर) आहेत.
- डॉक्टर विदाउट बॉर्डर्स, किंवा MSF मदत देतात जी एक धर्मादाय संस्था आहे जी मानवतावादी वैद्यकीय सेवा प्रदान करते.
- ही फ्रेंच वंशाची एक गैर-सरकारी संस्था (NGO) आहे जी संघर्ष झोनमध्ये आणि स्थानिक रोगांनी बाधित देशांमधील प्रकल्पांसाठी ओळखली जाते.
- असे भूकंप "युरेशियन प्लेटच्या संदर्भात आफ्रिकन प्लेटच्या उत्तरेकडील अभिसरणामुळे जटिल प्लेट सीमेवर" होतात.

तुम्हाला माहित आहे का?

- मोरोक्कोला अटलांटिक महासागराचा किनारा आहे जो जिब्राल्टरच्या सामुद्रधुनीच्या पुढे भूमध्य समुद्रात पोहोचतो.
- त्याची उत्तरेला स्पेनची सीमा आहे (सामुद्रधुनी आणि जमिनीच्या सीमेवरील पाण्याची सीमा तीन लहान स्पॅनिश-नियंत्रित एक्सक्लेव्ह, सेउटा, मेलिला आणि पेनॉन डे वेलेझ दे ला गोमेरा), पूर्वेला अल्जेरिया आणि दक्षिणेला पश्चिम सहारा. मोरोक्कोने पश्चिम सहाराच्या बहुतेक भागावर नियंत्रण ठेवल्यामुळे, त्याची वास्तविक दक्षिण सीमा मॉरिटानियाशी आहे.

वायनाड वन सर्वेक्षणात सरपटणाऱ्या प्राण्यांच्या 67 प्रजाती, 59 उभयचरांची नोंद

संदर्भ

- दक्षिण वायनाड वनविभागात नुकत्याच पार पडलेल्या पहिल्या हर्पेटोफॅनल सर्वेक्षणात सरपटणाऱ्या प्राण्यांच्या 67 प्रजाती आणि उभयचरांच्या 59 प्रजातींची ओळख पटली.

महत्त्वाचे मुद्दे

- हे सर्वेक्षण: कालिकत विद्यापीठ, केरळ वन संशोधन संस्था, दक्षिण वायनाड वन विभाग आणि अरण्यकम नेचर फाउंडेशन यांनी केले.
- त्यापैकी चार उभयचर आणि तीन सरपटणारे प्राणी प्रथमच वनविभागात आढळून आले.
- ओळखल्या गेलेल्या 126 प्रजातीपैकी 48 उभयचर प्राणी आणि 21 सरपटणारे प्राणी हे पश्चिम घाटात स्थानिक आहेत.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

	<p>महत्त्वाच्या उभयचर प्रजाती रेकॉर्ड केलेल्या आणि पाहिल्या होत्या:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. स्टारी नाईट फ्रॉग, ज्याच्या ओब्सिडियन शरीरावर निळे ठिपके आहेत; 2. मिनिएचर नाईट फ्रॉग, देशातील सर्वात लहान बेडूक; 3. नग्न नाचणारा बेडूक; आणि 4. मलबार टोरेट टॉड आणि रेड स्ट्रीम टॉड यासारख्या लुप्तप्राय प्रजाती, 5. वायनाड द्रविडोगेको, 6. निलगिरी काटेरी सरडा आणि 7. निलगिरी जंगलातील सरडा
<p>ग्लोबल बायोफ्युएल अलायन्स</p> 	<p>महत्त्वाचे मुद्दे:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● जागतिक जैवइंधन अलायन्स ही भारताच्या G20 अध्यक्षतेखालील प्राधान्यांपैकी एक आहे, ज्या अंतर्गत ब्राझील, भारत आणि युनायटेड स्टेट्स पुढील काही महिन्यांत इतर इच्छुक देशांसह जागतिक जैवइंधन अलायन्सच्या विकासासाठी एकत्र काम करतील. ● क्वीन एनर्जी मिनिस्ट्रियल बायोफ्युचर प्लॅटफॉर्म, मिशन इनोव्हेशन बायोएनर्जी इनिशिएटिव्ह आणि ग्लोबल बायोएनर्जी पार्टनरशिप (GBEP) यासह, युती संबंधित विद्यमान प्रादेशिक आणि आंतरराष्ट्रीय एजन्सी, तसेच बायोएनर्जी, बायोइकॉनॉमी आणि एनर्जी ट्रांझिशन क्षेत्रातील पुढाकारांसह जवळून काम करेल आणि त्यांना पूरक करेल. <p>आंतरराष्ट्रीय बायोफ्युएल अलायन्सची उद्दिष्टे:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. शाश्वत जैवइंधनाच्या वापरास प्रोत्साहन देणे. 2. जैवइंधन बाजाराचा विकास आणि बळकटीकरण 3. जागतिक जैवइंधन व्यापार सुलभ करणे. 4. जैवइंधन धोरणाचा विकास.
<p>जागतिक आत्महत्या प्रतिबंध दिन</p>	<p>महत्त्वाचे मुद्दे:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 10 सप्टेंबर रोजी साजरा केला जातो. ● जागतिक आत्महत्या प्रतिबंध दिन हा एक उपक्रम आहे जो 2003 मध्ये गंभीर समस्येवर प्रकाश टाकण्यासाठी, सामाजिक कलंक कमी करण्यासाठी आणि जागरूकता वाढवण्यासाठी सुरू झाला होता. 'अँक्शन' ही आशा जागृत करणे आणि प्रतिबंधात्मक उपायांना चालना देणे हे आहे.
<p>भारतातील आत्महत्येचे तथ्य</p> <ul style="list-style-type: none"> ● भारतातील महिलांच्या आत्महत्यांपैकी 50% पेक्षा जास्त गृहिणी आहेत. ● उत्तरेकडील राज्यांच्या तुलनेत दक्षिणेत सर्वाधिक आत्महत्यांचे प्रमाण आहे.	<p>मुख्य तथ्ये:</p> <p>नॅशनल क्राईम रेकॉर्ड ब्युरो (2021 चा अभ्यास) नुसार -</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 2021 मध्ये भारतात आत्महत्या करून मरण पावलेल्या महिलांची संख्या 45,026 वर पोहोचली आहे. ● भारतातील महिलांच्या आत्महत्यांपैकी 50% पेक्षा जास्त गृहिणी आहेत.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

	<ul style="list-style-type: none"> • सर्वात गरीब घरातील 35% विवाहित महिलांना कोणत्या ना कोणत्या प्रकारच्या अत्याचाराचा सामना करावा लागला होता. • सर्व आत्महत्यांपैकी 30% पेक्षा जास्त आत्महत्या (स्त्री आणि पुरुष) कौटुंबिक किंवा विवाहाशी संबंधित समस्यांमुळे झाल्या. • जेव्हा आपण आत्महत्येच्या मृत्यूंकडे पाहतो तेव्हा सर्वाधिक आत्महत्यांचे प्रमाण दक्षिणेत आहे. या राज्यांमध्ये यशस्वी जीवन जगण्यासाठी अधिक सामाजिक दबाव आहे. गोष्ट अशी आहे की उच्च दर्जाचे शिक्षण असलेले राज्य देखील उच्च पातळीच्या अपेक्षा आणते. आणि जेव्हा त्या अपेक्षा पूर्ण होत नाहीत तेव्हा निराशेची पातळी जास्त असते. • दक्षिणेत, जिथे महिला साक्षरतेचे प्रमाण तुलनेने जास्त आहे आणि महिलांना प्रसारमाध्यमांमध्ये जास्त प्रवेश आहे, तिथे आधुनिक दृष्टीकोन आणि पारंपारिक सामाजिक निकषांमध्ये संघर्ष दिसून येतो. याउलट पारंपारिक अपेक्षेविरुद्ध मार्गे ढकलणे हे उत्तरेकडील भागात कमी प्रमाणात दिसून येते कारण काही प्रमाणात स्त्रियांमध्ये कमी प्रमाणात एक्सपोजर असते.
<p>भारताचे G20 शोर्पा कोण आहेत?</p> 	<p>महत्त्वाचे मुद्दे:</p> <ul style="list-style-type: none"> • नीती आयोगाचे माजी CEO अमिताभ कांत यांनी अलीकडील G-20 मध्ये भारताचे नवीन शोर्पा म्हणून काम केले, वाणिज्य आणि उद्योग आणि ग्राहक व्यवहार मंत्री पीयूष गोयल यांची जागा घेतली, ज्यांची गेल्या वर्षी सप्टेंबरमध्ये G-20 शोर्पा म्हणून नियुक्ती करण्यात आली होती. • केरळ केडरचे 1980-बॅचचे सेवानिवृत्त IAS अधिकारी, अमिताभ कांत हे स्टार्टअप इंडिया, मेक इन इंडिया, इनक्रेडिबल इंडिया या मोठ्या उपक्रमांमध्ये त्यांच्या भूमिकेसाठी ओळखले जातात. • केरळ सरकारमधील त्यांच्या कार्यकाळात “केरळ: गॉड्स ओन कंट्री” हे घोषवाक्य तयार करण्याचे श्रेय त्यांना जाते.
<p>आफ्रिकन युनियन - G-20 चा 21 वा सदस्य</p>	<p>महत्त्वाचे मुद्दे:</p> <ul style="list-style-type: none"> • आफ्रिकन नेत्यांनी G-20 देशांनी आफ्रिकन युनियन (AU) ला 21 वे सदस्य म्हणून स्वीकारण्याच्या सर्वानुमते निर्णयाचे स्वागत केले. • युनियन ऑफ कोमोरोसचे अध्यक्ष आणि AU चेअरपर्सन Azali Assoumani यांनी G20 चे पूर्ण सदस्य म्हणून जागा घेतली. • AU ही एक प्रभावशाली संस्था आहे ज्यामध्ये 55 सदस्य राष्ट्रांचा समावेश आहे ज्यामध्ये आफ्रिकन खंडातील देश आहेत.

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.